

ACC. N:R. M. 650b:1-6

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Knut Bengtsson

Härad: Torna

Adress: Rödde, Teberöd

Socken: Avulöv

Berättat av: Karna Jönsson

Uppteckningsår: 1940

Född år 1841 i Söröd

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svar på frågelistan L. U. F. 26, Önd fot etc.

(Se även Ullna M. 77)

Innehåll:

Önd fot

Ej kyrktagets vägar ut

Levande kvinnas vägar barns skada.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
 Härad: ..... Adress: .....
 Socken: ..... Berättat av: .....
 Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Önd hand, önd fot, önt öga är detsamma
 blott olika uttryck på skilda håll.
 Den som det sades om, hade önd fot, var
 medfött. Modern vållade det onda, när hon
 själu under havande skapet, själv gjorde
 något orätt. Det var näst bland djuren
 som skada kunde göras av personer
 med "önd fot". Kom en sådan person
 in i stallet, så blev inte ungtdjuren
 gjevilliga i normal tid, och var det
 en ko som skulle kalva, blev det svårt
 o många gånger blev kon inte "lätt"
 t. v. efter höden måste någon klok person
 taga m. in. Där måste rökas i stallen efter det.

ACC. N:R. M. 6503:1-6

Landskap: ..... Upptecknat av: .....

Härad: ..... Adress: .....

Socken: ..... Berättat av: .....

Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Var man på väg till "örnes" med en gris,
och man såg en sådan person framför
sig på vägen gjordes långa omvägar
för att undgå möte, för i annat fall
blev det otur med svinen lång tid
framåt, smågrisar fick man inte
o de man hade hemma blev sjuka
och vantivades. Samma med med kor
om man mötte en person med nåt fat
o var på väg till "gris" med den. Så
märkte det rådfrågas kloka, om inte
de råden hjälpte man vidtog i hemma
sjuka. Man skulle ha en hättsko häng
ande över dörren i stället som skydd mot
sidant mt.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
 Härad: ..... Adress: .....
 Socken: ..... Berättat av: .....
 Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Man skulle mjälka på en stälbit,
 (lägga en bit av stål i spranen) och så
 ge kon den mjälkon innan man tog
 iväg med kon, och efter mjälkningen
 skulle man genast tyanda göra ett
 kors på ryggen på kon över länder.
 Inte något synligt kors blott göra ett
 sådant tecken med handen (+).

När räskan sveptes på skulle det gå
 tyst tillväga och kors skulle göras
 ofta på kullen, men trots alla åt-
 gärder kunde inte väven skyddas,
 man fick inte låta en sådan person
 komma att röa vid väven, man

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
 Härad: ..... Adress: .....
 Socken: ..... Berättat av: .....
 Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

måste möta dem ute, om det var väu
 upprott. För kom personerna i fråga
 om o röde vid vären var det med
 stor svårighet man fick vänt slut.
 Det blev inte "skil" och frädlarna
 gick särder och blev snott i vären.
 Ingen skilnad som sagt på mt håll,
 med lunga m. m. allt var samma enda.
 De personer ett par st. i varit sam-
 hälle var kända vida omkring.
 Men inte alla var ju lika vidöpp-
 ligen, då hade inte personer med
 "ond fat" kunnat existera. Där dom
 hade sitt arbete, var inte mer stur, än
 på andra ställe.

Landskap: ..... Upptecknat av: .....
 Härad: ..... Adress: .....
 Socken: ..... Berättat av: .....
 Uppteckningsår: ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

Man kom själv många gånger underfund
 med en person med "ond fat." Glads
 det nyss varit en person strax före
 någon sjukdom i det huset, eller
 någon skys otur bland djuren, då
 spreds ut ryktet att den personen
 hade ställt till med det onda, så
 blev den personen utpekad med "ond
 fat." Sedan alltid någon bland hans
 upprästande barn, onde bleva kvar
 på orten. Det goda, tusen o hyckan
 i hemmen var en god få, som skulle
 skyddas, inte någon människa
 med god hand. "Goda vätta" kallades den.

Det var samma skada ej byktagna
 barnaföderskor vållade, otur med allt,
 särskilt husmodern på det besökta
 stället. Derkäl o porstin skulle
 man lätt stå sönder o otur med
 allt i kök o inombus. Gårde någon
 ensaka gång, en sådan kvinna måste
 sprunget besöka en grannfru, bestades
 alla slags spruckna kärl o skrälls
 efter henne o spottades 3 gånger, när
 hon gick igen. Hon föriästen inte bre
 än i köket, för hon visste ju om vad
 som sades om en skyktagen moder.
 En havande kvinna vållade endast
 sitt eget ofödda barn skada, genom
 att se någon dö, skulle barnet få slag,
 se på svåra sår, barnet få något tiknade.
 på så sätt, vållade modern barnet engelska fekan m.m.